

C⁴ - NYTT

1995

INFORMATIONSBLAD

Nr 25

Kommande möten

Du kommer väl på seminariet om *Informationsherravälde* den 15 februari?
Se tidigare utsänd kallelse.

För resterande möten under våren gäller följande (*obs ändrade!*) tider:

- Möte onsdagen den 22 mars
- Årsmöte torsdagen den 11 maj

Sammankomsten den 16 november

Mötet hölls som vanligt i K1 mäss på Lidingövägen 28.

Anm Genom att undertecknad p g a sjukdom ej kunde närvara vid mötet är nedanstående referat inte några öronvittnesskildringar, utan de är baserade på skriftlig dokumentation som jag i efterhand fått från föredragshållarna. Av samma skäl begränsas skildringen av middagen till återgivandet av framförda (dokumenterade) limerickar.

Gästföredrag av genmj Bengt Lönnbom

Bengt Lönnbom presenterade ett föredrag med titeln
”Informationsherravälde - Vad är det?”

Begreppet *Information Dominance* har börjat användas utomlands. Man hävdar att detta fenomen, lämpligen översatt till *Informationsherravälde*, kommer att bli lika utslagsgivande som luftherravälde i framtida väpnade konflikter.

Bengt Lönnbom definierade Informationsherravälde som en högre potens av *informationsöverlägsenhet*, som "alltid" har funnits i den meningen att den part som haft tillgång till den bästa informationen om motståndaren och sig själv, som regel har dragit det längsta strået i strid, just på grund av denna informationsöverlägsenhet.

Lönnbom framhöll fyra faktorer som drivande för det stora intresset för informationens betydelse:

- 1) Stormakternas behov att med hög effektivitet använda militär makt utanför sitt eget territorium. Motståndaren är i dessa situationer ofta teknologiskt underlägsen, och kan besegras med små egna förluster tack vare informationsöverlägsenhet.
- 2) Rörligheten och överaskningsmomenten på det moderna slagfältet. Den som har bäst uppfattning om vad som händer har ett markant övertag.
- 3) Tillgången på säkra och kraftfulla kommunikationsmedel över (i praktiken) obegränsade distanser. Detta förstärker den informationsöverlägsnes övertag.
- 4) Den snabba utvecklingen generellt inom IT. Kan utnyttjas till att skapa eget informationsöverläge.

Lönnbom behandlade fortsättningsvis förutsättningarna för att i ett svenskt perspektiv, med scenariet militärt angrepp från en stormakt, skapa det eftersträlvade informationsherraväldet. De aktiviteter som är viktigast att behärska är de följande:

- Inhämtning av underrättelser och övrig information
- Informationshantering
- Beslutsberedning och beslut
- Orderutformning
- Utsändning av order
- Uppföljning, stöd och kontroll

Lönnbom behandlade kortfattat vart och ett av dessa områden i sitt föredrag. Avslutningsvis framhöll Bengt Lönnbom att stabernas organisation och arbetssätt kommer att behöva förändras för att motsvara kraven från det moderna stridsfältets dynamik. Små rörliga staber med bra hjälpmedel är framtiden!

Inträdesföredrag av övlt Jan Petersson

Jan Petersson talade över temat "*det enda vi vet med säkerhet är att det inte blir som vi tror*".

Föredraget behandlade området *ledningssystemutveckling* med den refererade devisen som utgångspunkt. Jan behandlade de tre delområdena ledning, kommunikation och informationssystem.

Beträffande ledning framhöll Jan att vi vill ha självständiga chefer med initiativkraft, flexibelt ledarskap, situationskänslighet och förmågan att fatta beslut med ofullständigt beslutsunderlag. Inom Försvarmakten vidtas nu en rad åtgärder för att åstadkomma ett självständigt ledarskap. ÖB:s grundsyn ledning är ett av många exempel på styrning mot detta mål.

Våra kommunikationssystem måste vara uppbyggda med ledningsfilosofin som grund. Detta innebär att de måste vara flexibla och tåla bekämpning. Detta kan vi åstadkomma genom att kommunikationssystemen

- har en fungerande robust infrastruktur
- fungerar med gradvis degenererade nät
- utnyttjar såväl militära som civila resurser i form av nätoperatörer, satellitkommunikation, GSM mm
- utnyttjar tillgänglig bandbredd effektivt

Aktuella system, där detta åstadkoms är FTN, TS9000, KV90 och FTKU.

Jan övergick därefter till att tala om *informationssystem*, som utgjorde tyngdpunkten i föredraget. Vi vill åstadkomma informationssystem som är flexibla, anpassningsbara och förändringsbara. De måste också vara i harmoni med den nu gällande ledningsdoktrinen. Detta innebär exempelvis att vi måste bygga system som kan leverera ett svar på ett problem som inte var förutsett, utan som uppkommit i just den situation som chefen för tillfället befinner sig i.

Hur åstadkommer vi detta?

Jan Petersson angav här ett antal samverkande åtgärder som lämpliga, nämligen

- att gå ifrån det traditionella sättet inom FM att bygga informationssystem
- att utnyttja kraften på den civila marknaden
- att skapa en infrastruktur baserad på standardprodukter och COTS
- att endast utveckla sådant själv, som inte kan köpas från någon annan
- att korta ledtiderna genom förbättrade processer
- att utnyttja effektiva utvecklingsmetoder
- att låta användarna utnyttja "ad hoc-verktyg" för att kunna ställa rätt frågor till utvecklarna
- att skapa förutsättningar för återanvändning
- att utnyttja verktyg som kan simulera hypotetiska framtida situationer

Aktuella regelverk inom Försvarmakten som styr mot det ovanstående är exempelvis FM ramverk, ÖB ISS, FM ITS och TODAKOM.

Jan Petersson avrundade med följande slutsats: *Vi måste bygga våra system så att de vid varje tillfälle står i harmoni med våra behov och våra principer!*

Middagen

Under middagen framfördes som vanligt ett flertal limerickar.

Från den nyss inträdesföredragshållande Jan Petersson skanderades sålunda

En svensk officer från T4
blev inbjuden tala på C4
Han snacka om data
och metoder han rata
och mena att cementgjutna system é dyra

Christopher Bengtsson avvek medvetet från limerickformen när han, påpassligt anspelade på den nyligen timade folkomröstningen om EU-medlemskap, framförde följande strof i "unionsfälig språkdräkt":

For us it is a great pleasure
to take deal of this enormous treasure
of delicious food
and wine so good.
Und die ehrliche Gemütlichkeit
gerade in unsere Herzen eilt.
Je suis enchanté de ce diner
à cette maison très charmée. *

* *charmée* (charmerad) får anses vara ett poetiskt nödrim. Det borde grammatiskt ha varit *charmante* (charmerande).

(Du är ursäktad, Christopher! / sekr anm)

Övriga limerickar enligt nedan (med risk för feltolkning av svårlästa manus):

Det var en föredragande fältherre från Sollentuna
som i AFCEA-bladet ristat en runa
I C⁴ förstod vi snart att om det gällde
att med informationer försvara sitt välde
så måste fiender mot information vara immuna

Lars Ekerborn

En general som gärna vistas i Skåne
och om vårt AFCEA dagligen måne
sa: "Information det är bra,
om ej tillräckligt vi ha
vi måste från fienden låna."

Per G Nilsson

Det var en ung man ifrån SIS
som ville ha standard på något vis
Så han började röra
i all denna röra
och man undrar: vad blir det till sist?

Kjell Mellberg

En insiktsfull man från AFCEA
sett att datorer aldrig blir lea
men fantasin är för skral
för att bli general
som alltid oväntat reagera

Karl-Erik Ericsson

En haltande limerick från C⁴
med versmått ej går att styra
än vinglar den hit
än vinglar den dit
och rimmen är färre än fyra

Lars Holmberg

Styrelsen/gm

Lars G Nilsson